

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

13. 12. 2011

B7-0731/2011

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě otázek k ústnímu zodpovězení B7-0673/2011
a B7-0674/2011

v souladu s čl. 115 odst. 5 jednacího řádu

o volném pohybu pracovníků uvnitř Evropské unie (2011/2958(RSP))

**Ilda Figueiredo, Patrick Le Hyaric, Kyriacos Triantaphyllides, Paul
Murphy, Willy Meyer, Jean-Luc Mélenchon, Marie-Christine Vergiat,
Nikolaos Chountis, Jacky Hénin, Gabriele Zimmer**
za skupinu GUE/NGL

Usnesení Evropského parlamentu o volném pohybu pracovníků uvnitř Evropské unie (2011/2958(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 21, 45 a 47 Smlouvy o fungování Evropské unie a články 15, 21, 29, 34 a 45 Listiny základních práv,
 - s ohledem na článek 151 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství¹,
 - s ohledem na směrnici Rady 91/533/EHS ze dne 14. října 1991 o povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o podmínkách smlouvy nebo zaměstnaneckého vztahu²,
 - s ohledem na základní pracovní normy Mezinárodní organizace práce (MOP) a na pracovní program OSN a MOP v oblasti důstojných pracovních podmínek,
 - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení³,
 - s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států⁴,
 - s ohledem na zprávu Komise Radě o fungování přechodných opatření týkajících se volného pohybu pracovníků z Bulharska a Rumunska (KOM(2011)729 v konečném znění),
 - s ohledem na čl. 115 odst. 5 a čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že právo žít a pracovat v jiném členském státě než je stát původu dané osoby je jednou ze základních svobod Unie a zásadní součástí občanství Unie a je uznáno ve Smlouvách;
- B. vzhledem k tomu, že zásada volného pohybu pracovníků dává evropským občanům právo volně se pohybovat uvnitř EU pro pracovní účely na základě principu rovného zacházení a chrání sociální práva pracovníků a jejich rodinných příslušníků;
- C. vzhledem k tomu, že článek 45 SFEU zakazuje diskriminaci pracovníků na základě jejich

¹ Úř. věst. L 257, 19.10.1968, s. 2.

² Úř. věst. L 288, 18.10.1991, s. 32.

³ Úř. věst. L 166, 30.4.2004, s. 1.

⁴ Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 77.

státní příslušnosti, pokud jde o zaměstnávání, odměnu za práci a jiné pracovní podmínky;

- D. vzhledem k tomu, že některé členské státy i nadále omezují právo pracovníků z Bulharska a Rumunska na volný pohyb v souvislosti s přechodnými opatřeními, která sestávají ze tří fází a jejichž platnost vyprší dne 31. prosince 2013;
- E. vzhledem k tomu, že druhá fáze přechodného období pro tyto dvě země má být ukončena na konci roku 2011;
- F. vzhledem k tomu, že rumunští státní příslušníci představují více než 80 % všech státních příslušníků obou zemí pobývajících v jiném členském státě a že žijí především v Itálii (41 %), ve Španělsku (38 %) a v Německu (5 %), přičemž bulharští státní příslušníci žijí zejména ve Španělsku (38 %), v Německu (15 %), v Řecku (12 %), v Itálii (10 %) a ve Spojeném království (7 %);
- G. vzhledem k tomu, že Bulharsko a Rumunsko byly vážně postiženy hospodářskou recesí a že rozdíly ve mzdách v porovnání se zeměmi EU15 i nadále představují silný faktor přitažlivosti; vzhledem k tomu, že přísná úsporná opatření a „strukturální reformy“, ať už jakožto výsledek diktátu trojky sestávající ze zástupců EK, ECB a MMF (případ Rumunska), nebo na základě rozhodnutí vlády (v případě Bulharska), recesi v obou zemích dále zhoršují a značně posilují trend odcházení pracovníků;
- H. vzhledem k tomu, že migrující pracovníci z Rumunska a Bulharska se soustřeďují v profesích vyžadujících jen malou (40 %) či průměrnou (53 %) kvalifikaci a že vysoce kvalifikované profese vykonává jen 7 % pracovníků, kteří se přistěhovali z těchto zemí;
- I. vzhledem k tomu, že v dlouhodobé perspektivě může mobilita uvnitř EU vytvářet tlak na věkovou strukturu a veřejné finance zemí původu, neboť z Rumunska a Bulharska odešel velký počet mladých občanů; vzhledem k tomu, že existuje riziko odlivu mozků z obou zemí, pokud se jedná o zdravotnictví, v němž byly výdaje neúprosným způsobem omezeny úspornými opatřeními;
1. považuje za zásadní, aby bylo právo na volný pohyb pracovníků poskytováno k datu přistoupení dané země k Evropské unii a aby nebyla zaváděna přechodná opatření omezující toto právo;
 2. vyzývá členské státy, které dosud rumunským a bulharským státním příslušníkům omezují přístup na trh práce, aby tato omezení odstranily do konce roku 2011 v souladu se lhůtou stanovenou v přístupové smlouvě;
 3. vyzývá veřejné orgány a všechny zúčastněné strany, aby posílily informovanost pracovníků o jejich právech a různých nástrojích (pracovní právo, kolektivní dohody, ustanovení upravující sociální zabezpečení, bytová politika, vzdělávání, péče o dítě atd.), které regulují jejich zaměstnanecký poměr a jejich pracovní a životní podmínky;
 4. upozorňuje na závěry návrhu společné zprávy o zaměstnanosti na rok 2012 vypracované Evropskou komisí, který předpovídá další nárůst nezaměstnanosti a chudoby napříč Evropskou unií v důsledku pokračující finanční a hospodářské krize; podtrhuje přetrvávající trend nárůstu počtu dočasných pracovních poměrů a poměrů na

částečný úvazek, zvyšování nezaměstnanosti mladých lidí, dlouhodobé nezaměstnanosti, nezaměstnanosti nekvalifikovaných pracovníků a rozšiřování nehlášené práce, která představuje více než 20 % ekonomiky některých členských států; konstatuje, že vzrůstající míra nezaměstnanosti v důsledku stávající krize způsobila obrovský nárůst nedobrovolného odchodu pracovníků z mnoha členských států, přičemž se pro tyto pracovníky jedná o životní nutnost; konstatuje, že jediný způsob, jak s tímto trendem bojovat, je vytvořit dostatečný počet kvalitních pracovních míst ve všech zasažených členských státech a tento počet dále zvýšit tak, aby byl veškerý volný pohyb otázkou volby a nikoli nezbytnosti;

5. v této souvislosti zdůrazňuje, že rumunští a bulharští pracovníci budou velmi pravděpodobně pod tlakem, aby se této situaci „přizpůsobili“ a přijímali podmínky zaměstnání, které porušují zásadu rovného zacházení a také jejich práva týkající se volného pohybu pracovníků a jejich rodin zakotvená v právu EU; konstatuje, že na základě struktury dovedností migrujících rumunských a bulharských pracovníků lze očekávat, že se tlak na to, aby přijímali i velmi špatně placená a nejistá pracovní místa, bude zvyšovat;
6. ostře kritizuje koncepci správy ekonomických záležitostí Evropské unie a její politiky zaměstnanosti podporující pružnější trhy práce, neboť oba tyto aspekty směřují k demontáži sociálního zabezpečení a sociálního státu, k omezení práv pracovníků, kolektivního vyjednávání atd. a blokuje veškeré smysluplné pokusy bojovat proti finanční a hospodářské krizi prostřednictvím investic do environmentálně a sociálně udržitelného rozvoje; zdůrazňuje, že politika úsporných opatření a „strukturálních reforem“, kterou uplatňuje EU a její členské státy, způsobí, že si pracovníci bez ohledu na svou státní příslušnost či etnický původ vzájemně zhoršují pracovní podmínky, snižují mzdy, omezují sociální zabezpečení atd.; zdůrazňuje, že stávající politiky EU v oblasti správy ekonomických záležitostí a zaměstnanosti proto negativně ovlivňují schopnost zaručit práva pracovníků v souvislosti s jejich volným pohybem;
7. připomíná svůj požadavek z roku 2008, aby Rada přijala cíl EU v oblasti minimální mzdy (statutární, na základě kolektivních dohod na celostátní či regionální úrovni nebo pro jednotlivá odvětví), který by zaručil mzdy ve výši nejméně 60 % příslušné (celostátní, sektorální atd.) průměrné mzdy, a aby se dohodla na časovém harmonogramu pro splnění tohoto cíle ve všech členských státech; poukazuje na skutečnost, že účinná politika v oblasti minimální mzdy je zásadní, máme-li zabránit tomu, aby byl volný pohyb pracovníků zaměstnavateli zneužit k tzv. sociálnímu dumpingu;
8. zdůrazňuje, že členské státy mají povinnost řádně uplatňovat pracovní program OSN a MOP v oblasti důstojných pracovních podmínek; zdůrazňuje, že politiky zaměstnanosti EU a členských států musí být přeorientovány tak, aby podporovaly uplatňování všech aspektů koncepce „důstojné práce“; zdůrazňuje, že se jedná o nutný předpoklad pro zaručení sociálních práv pracovníků a jejich rodin v souvislosti s volným pohybem;
9. trvá na důsledném uplatňování zásady rovného odměňování a rovných pracovních podmínek žen a mužů u práce, která má stejnou hodnotu a je prováděna na stejném pracovišti nebo na stejném místě;
10. zdůrazňuje, že účinná kontrola ze strany inspekce práce je zásadním nástrojem pro

zaručení rovného zacházení a boj proti nehlášené práci a sociálnímu dumpingu; vyzývá členské státy, aby posílily inspekce na pracovišti a poskytovaly inspektorátům práce dostatečné zdroje; vyzývá Komisi, aby zdokonalila spolupráci a koordinaci inspektorátů práce v přeshraničních regionech;

11. bere na vědomí zprávy o „dětech, které byly zanechány doma“ migrujícími pracovníky z Rumunska a Bulharska, kteří si hledají práci v jiných zemích EU; zdůrazňuje, že se jedná o naprosto nepřijatelnou situaci, mj. také vzhledem k povinnostem zemí původu; trvá na tom, že členské státy musí zaručit, aby děti migrujících pracovníků z EU v důsledku pracovní volby svých rodičů nemusely čelit problémům způsobeným jejich národností či státní příslušností a aby těmto dětem byly poskytnuty veškeré prostředky nezbytné k zajištění jejich dobrých životních podmínek a nadějí na dobrý život;
12. vyzývá členské státy, aby vyřešily problém falešné samostatně výdělečné činnosti mezi migrujícími pracovníky; zdůrazňuje, že je třeba poskytnout těmto pracovníkům přístup k právům a ochraně;
13. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.